

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), NOVEMBER 4, 1943

ŠTEVILKA (NUMBER) 258

Mezdno zvišanje končalo stavko premogarjev

NOV PORAZ ZA JAPONCE NA PACIFIKU

V zračnem napadu so izgubili 11 ladij in 76 letal

JUŽNOZAPADNI PACIFIK. 4. novembra. — Pretekli tork je zračna sila generala MacArthurja zadala japonski morskim silam enega največjih porazov, ko so zavezniški zrakoplovi prizorili napad na japonsko bazo Rabaul na Novi Britaniji.

Na dno luke Simpson je bilo poslanih 11 japonskih ladij, tri križarke in osem velikih trgovskih parnikov.

V uničujočem napadu je bilo uničeno 94.000 ton sovražne plovbe. Več kot polovico je bilo pogreznjeno, ostala pa je bila teško poškodovana.

Pri poizkusu sovražnika, da bi napad zavezniške zračne sile odbil, je bilo izgubljenih 67 japonskih letal. Zavezniška zračna sila je v napadu izgubila 19 letal.

Med tem so ameriški marinci, ki so se v ponedeljek zgodaj zjutraj na otoku Bougainville, razširili svoje oporišče na zalednem obrežju otoka in imajo položaj popolnoma pod kontrolo.

Omenjeni otok se nahaja 260 milj južnovzhodno od Rabaula. Amerikanci so s to potezo pokazali, da je japonska moč na Solomonskih otokih definitivno zatnila.

Eksplozija v Bedfordu

V distileriji Dant & Dant of Kentucky Co., ki se nahaja v predmestju Bedfordu, se je večeraj popoldne primerila eksplozija, v kateri je bilo sedem mož resno poškodovanih in napravljen je bilo za \$50.000 škodo. Ralph Epstein, eden izmed poškodovanih delavcev, je danes zgodaj zjutraj v bolnišnici umrl.

DESETA OBLETNICA

Angleškoslovensko društvo "Commodores" št. 742 S.N.P.J. letos obhaja svojo 10. letnico ustanovitve. Prihodnjo soboto, 7. novembra bo društvo proslavilo ta dogodek z veliko plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. — Igral bo Vadalov orkester in društvo se prijazno priporoča članstvu S.N.P.J. kot tudi ostalemu občinstvu za mnogobojni poset.

KONCERT ZARJE

Kot običajno vsako leto bo tudi letos pevski zbor "Zarja" priredil svoj jesenski koncert na Zahvalni dan, v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek bo ob 5.30 uri popoldne. Poleg koncerta bo podana tudi opereta "Piknik v gozdu". — Vstopnice so že v predprodaji pri pevcih in pevkah zbora, pri Mrs. Makovec, v skladničarni v Slovenskem narodnem domu, ter v starem stolpu S. N. D. Za ples po koncertu bo igral Peconov orkester.

Senat odobri pakte, sprejete v Moskvi

WASHINGTON, 3. novembra. Vs a znamenja kažejo, da je konferenca v Moskvi napravila na senat Zedinjenih držav silen vpliv.

Rezultat tega je, da bo senat v nekoliko spremenjeni obliki sprejel program sodelovanja med vojno in po vojni med Zed. državami in svojimi vojnimi zaveznicami, katerega je osvojila konferenca treh sil v Moskvi.

V tem se vidi velika zmaga za senatorja Harolda Burtona iz države Ohio, ki se je od vsega začetka zavzemal za sodelovanje Zed. držav z zavezniškimi narodi.

Smrtna kosa

Snoči je po dolgi bolezni preminila na svojem domu Rose Suhadolc, rojena Šetina, stara 59 let, stanujoča na 1086 East 71 St. Doma je bila iz vasi Straže pri Novem mestu, odkoder je prišla v Cleveland pred 40. leti. Bila je članica društva "Carniola Hive" št. 493 T. M., društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ, podružnice št. 25 S. Z. in Oltarnega društva. Tukaj zapuščala žalujočega soproga Mike, sina Michaela, dve hčeri Julijo Shustar in Thereso Gribben, ter pet vnukov, dva brata Johna in Florijana ter sestro Mary Cinco, v starem kraju pa sestro Angelo Zupančič. Pogreb se bo vršil iz Zakraskovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni določen. Bodi pokojnici lahka ameriška gruda, preostalim pa naše sožalje!

PAVELIČEV RAVNATELJ ZA VARNOST ODPUŠČEN

WASHINGTON. — Hrvaška časopisna agentura je javila dne 18. oktobra, da je Pavelič odpuštil iz službe dr. Filipa Cavenkovića, ki je bil glavni ravnatelj takozvanega direktorata za red in varnost. Na njegovo mesto je bil imenovan ustaški četovodja dr. Miljutin Jurčić.

Zelo verjetno je videti, da je ta sprememba posledica nemškega pritiska, ker nacisti zahtevajo, da se odločnejše nastopa proti patriotom (partizanom).

Ženska ubita

Včeraj popoldne je bila na križišču E. 9 St. in Euclid Ave. podrt od potniškega busa mestnega transitnega sistema 52-letna Mrs. Sue Eisenman iz Cleveland Heights, in je pri tem dobila tako resne poškodbe, da jim je čez dve uri podlegla. Policija pravi, da je bus iz nepojasnjivega vzroka zavil z Euclid Ave. na stransko cesto, ko se je zgodila nesreča. Zadata je bila še ena ženska, ki ni dobila resnih poškodb.

VILE ROJENICE

Pri družini Mr. in Mrs. Albert Tomle, ml. se je oglasila teticna štorklja in pustila v spomin zalogo hčerkico. Mlada mamica, katere deklško ime je bilo Frances Petrič, in deklka se nahajata v Glenville bolnišnici in se dobro počutita. Srečni oče se pa nahaja pri mornarici kot Petty Officer, M. M. 2/c v Mississippiju. Sedaj sta poznana Mr. in Mrs. A. Tomle, 14823 Sylvia Ave., v tretjič postala stari ošer in stara mati. — Čestitamo!

Ruske klešče so začele stiskati mesto Herson

Rdeča vojska samo še 21 milj od mesta. Nemci zbežali iz nadaljnih 80 krajev

LONDON, 4. novembra. — Radijska poročila iz Moskve javljajo, da se ruska ofenziva ob dolenjem Dnjepru vali še vedno dalje in se čete Rdeče vojske nahajajo samo še 21 milj od strateško važnega mesta Herson, ki leži ob izlivu Dnjepra v Črno morje.

Nemški umik se spreminja v divji beg, poroča Moskva. Nemci puščajo na begu na tisoče mrtvecev in velike zaloge materijala in municije.

3.000 Nemcev ubitih

Napredujoč 10 milj na dan, so Rusi včeraj okupirali 80 trgov in vasi na stepi med Dnjeprom in Karkitnim zalivom. Včeraj je bilo samo na tem sektorju ubitih več kot 3000 Nemcev.

Sovjetska letalska sila je neusmiljeno obstreljevala bežeče nemške kolone, ki se umikajo proti Hersonu, Kahovski in Gornostajevski.

Včeraj so Rusi zavzeli mesto Bolšjoje Kapanji, ki leži ob železniški progi med Perekopom in Hersonom, s čemur je Herson postal direktno ogrožen.

NAJPREJ ARMADNA SLUŽBA, POTEM ŠOLA

Washington. — Hrvaški dečki ne morejo "biti sprejeti na univerzo ali v gimnazijah, niti vstopiti v katero koli privatno ali javno službo, ako prej ne dokažejo, da so zadostili vojaški dolžnosti", je odlok objavljen v dekretu, katerega je ponatisnil zagrebški list "Nova Hrvatska, glasom poročila, katerega je prejel Office of War Information dne 16. oktobra.

Dekret določa tudi, da je ministru vojske dovoljeno napraviti izjemo v onih slučajih, v katerih je prosilec odslužil leto dni obvezne službe kot vojak."

Kupujte vojne bonde in vojni-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar on predstavlja!

Svidenje

Ko je Michael Quinn, ki je bil zaposlen v new-yorskem zverinjaku, odšel v mornarico, je šimpanz "Cookie" tako "grinjal," da so živali morali poslati v bolnico. Slika predstavlja veselo svidenje me mornarjem in šimpanzom, ko se je Quinn vrnil v zverinjak ob priliki svojega prvega dopusta.

JAPONSKA VE, DA JO ČAKA PORAZ

PORT ELIZABETH, Južno-afriška unija, 3. novembra. — Dva ameriška reporterja, ki sta bila internirana, ko so Japonci zavzeli Manilo, in sta se vrnila sem na poti domov, sta izjavila danes, da vodilni japonski krogi dobro vedo, da je vojna izgubljena in da jih čaka neizogiben poraz, da pa ljudstvo drži jo v popolni temi, in da so pripravljene nadaljevati z vojno skozi nadaljnjih pet let.

Japonski voditelji bodo nadaljevali z bojem do "zadnjega moža" v obrambo svojega plena na Daljnem vzhodu, v nadi, da si s tem Japonska zagotovi upeševanje pri sklepanju miru in da še nadalje ostane sila prvega reda.

★ ★

Naši fantje-vojaki
★ ★

Mr. in Mrs. Jerry Oblak, 1198 East 175 St., sta prejela pismo od svojega sina Jerry, kateri se nahaja pri zdravniškem koru v Angliji, kamor je bil poslan pred mesecem dni, da je bil povišan v narednika. Pri vojaki se nahaja od junija lanskega leta. Prijatelji mu lahko pišejo na naslov: Sgt. Jerry Oblak, 35308844, 32nd General Hospital, A. P. O. 645, c/o New York, N. Y.

Mrs. Frances Gerchman, 1912 Abbey Ave., je prejela pismo od svojega sina Huberta, v katerem ji sporoča, da je bil promoviran za tehničnega narednika. Nahaja se pri marinih na Irskem. Domov je tudi poslal diplomu, katero je prejel, ko je dokončal tečaj kot poseben avtomobilski mehanik.

ROJAK SE NAJ ZGLASI

Vodstvo Slovenske zadruge prosi, da bi se osebno ali telefonično zglašil rojak Joe Perčun, ki živi nekje v newburški naselbini. Zglašil naj se v glavni trgovini na 667 E. 152 St., ali pa pokliče GL. 6316.

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

- ★ MASCOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju
- ★ KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni dvorani
- ★ SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo
- ★ KOSITRNE SKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shranite jih
— Oddajte jih
na pristojna mesta za pobiranje
- ★ Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

Nadaljni prispevki za kampanjo župana Franka J. Lauscheta

Mr. John E. Lokar, tajnik kampanjskega odbora župana Franka J. Lauscheta nam sporoča prejem naslednjih nadaljnjih prispevkov:

Po \$25.00: Mr. Frank Zeleznik, 4002 Jennings Rd. Po \$10: Mr. M. Telich, 2121 N. B. C. Bldg., Mr. Frank Urbas, 19201 Cherokee Ave., Mr. in Mrs. M. Romich, 18509 Edgerton Rd. Po \$5.00: Miss Sylvia Krasovic, 1222 E. 61 St., Mr. R. Kogoj, 4004 E. 27 St., Mr. Christ Mandel, Sr., Mr. Anton Vintar, 19205 Muskoka Ave.; po \$3.00: Mr. Jacob Petric; po \$1.00: Mr. Joe Kastelic, 4571 E. 86 St.

Posebno priznanje in zahvala gre poznani Mrs. Frances Bradock, 466 E. 152 St., tajnici društva Collinwood Hive št. 493 T. M., ki je sama darovala za kampanjo \$4.00 ter se med svojimi prijatelji in znanci potrudila in nabrala sledeče prispevke, ki jih je odboru izročila:

Po \$10.00: Mr. August F. Svetek, 486 E. 152 St.; po \$5.00 Frank's Cafe, Frank Baznik, lastnik, Mr. Frank Spenko, 15410 Calcutta Ave., Mr. Frank Serphen, 15800 Waterloo Rd., Mr. in Mrs. Pizmoš, 722 E. 159 St., Mr. Anton Dolgan, 15617 Waterloo Rd.; po \$3.00: Mr. in Mrs. Martin Pernush, 466 East 162 St. Po \$2.00: Mrs. Rose Paulich, 1311 E. 167 St., Mr. in Mrs. J. Ferra, 444 E. 152 St., Mrs. J. Koschmerl, 455 E. 152 St., Mr. in Mrs. M. Basko, 432 E. 162 St., Mr. Joe Dougan, Mr. in Mrs. Frank Jarm, 450 E. 156 St., Telisman "The Barber", 15509 Waterloo Rd., Mrs. Gertrude Skebe, 489 E. 147 St.; po \$1.00: Mrs. Josephine Seitz, 16803 Waterloo Rd., Mr. John Kernel, 16803 Waterloo Rd., Mrs. Katie Mlakar, 441 E. 157 St., Miss Jennie Jarm, 450 E. 156 St., Mr. Jerry Pajk, 448 E. 156 St., Mr. Joe Champa, 15700 Trafalgar Ave., Mrs. Katie Champa, 15700 Trafalgar Ave.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojni-varčevalnih znamk!

Mussolini in Goering hujšata

Ta slika, ki predstavlja Benito Mussolinija in maršala Hermana Goeringa, dokazuje, da sta oba možaka zadnji čas znatno shujšala. Vzrokov za to je seveda dovolj. Slika je bila nedavno vzeta v Berlinu in preko Švice in Londona poslana brezničnim potom v Ameriko.

SPORAZUM MED VLADO IN UNIJO ZA \$1.50 VEČ PLAČE NA DAN

Poslej bodo delavci imeli samo 15 minut za prigrizek; premogarji se že vračajo na delo

Washington, 3. nov. — Premogarji širom dežele so se nocoj že vračali nazaj na delo, potem ko sta se notranji tajnik Harold Ickes in predsednik John L. Lewis od premogarske unije zedinila glede novega mezdnega kontrakta, s katerim se je končala tridnevna stavka v premogovnikih.

Ugoden odmev

V splošnem je bil med premogarji odmev na doseženi sporazum jako ugoden, in kakor izgleda, se bodo delavci povsod vrnili na delo, kakor hitro mogoče.

Navzlic temu pa se sodi, da bo ponekod vzelo par dni, predno bo obrat zopet v polnem razmahu.

Tipična je za premogarje izjava premogarja Jacoba Denisa iz Uniontown, Pa., ki je izjavil: "Na delo se vrnem jutri zjutraj. Drugi bodo sledili."

Vladni odbor se bo podvilal
Hitro akcijo obljublja tudi vladni delavski odbor, ki je izjavil, da bo sporazum, ki sta ga dosegla Ickes in Lewis, prva za-

Ameriški bombniki vprizorili silen napad na nemško mesto Wilhelmshaven

LONDON, 4. novembra. — Včeraj je bila nad Nemčijo največja sila ameriških bombnikov, ki je bila kdaj v akciji nad Evropo.

Nič manj kot 500 bombnikov tipa letelič trdnjav in "Liberatorjev" je v spremstvu bojnih letal tipa "Lightening" in "Thunderbolt" zdrobilo vso opozicijo na poti proti svoji tarči in vrglo silno množino bomb na važno nemško luko Wilhelmshaven.

Koeln zopet napaden
Spotoma so bile bombardirane tudi druge točke v severozapadni Nemčiji. Med mesti, ki so

Nacisti bi radi dobili več podpore od Madžarske, Hrvaške in Srbije

WASHINGTON. — Glasom jem, in sicer v navzočnosti Pašvedskega časopisa "Dagens Nyheter" od 18. oktobra, Nemčija z vsemi svojimi silami pritiska na balkanske dežele. List razlaga, da je nedavni obisk Reader-ja in Meissner-ja v Budimpešti morda v zvezi z ustanovitvijo balkanske fronte.

Nemčija je seveda tudi odgovorna za ravnokar izvršeno preureditev hrvaške vlade, kjer je bil napravljen poskus razširjenja vladnih temeljev s tem, da so bili poklicani v vlado povsem novi ljudje. Ravno tako so tudi nemški interesi in nemški pritisk globlji vzrok hrvaško-srbskega zblizanja.

To je vzrok, da je Nedić obiskal Hitlerja v nemškem glavnem stanu, in da se pričakuje, da bo Pavelič poklican k Hitlerju. Na svojem potu nazaj se je Nedić za par dni ustavil v Zagrebu, kjer se je posvetoval z nemškim poslanikom Kasche-

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojni-varčevalnih znamk!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 6311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year - (Za pol leta)	3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year - (Za pol leta)	4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year - (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year - (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Znamenit pisatelj Louis Bromfield o Ameriki in Rusiji

Sloviti ameriški pisatelj Louis Bromfield, čigar dom je v državi Ohio, je nedavno govoril v Louisvillu, Kentucky, in je ob dotični priliki med drugim izjavil:

"Ta vojna je del svetovne revolucije, katere nihče ne vodi, niti ji nihče ne daje smeri. Smeri ji ne dajejo niti komunisti niti New Dealerji niti nihče drugi. Je nekaj, kar se dogaja prvič v zgodovini sveta in zajeti smo mi vsi. Treba je, da o tem mislimo, da skušamo dognati, kaj pomeni, in razumeti, za kaj se gre. Treba bo napraviti odločitve, in to hitro, ako hočemo uteči sesulu civilizacije. Kriza je taka, da bomo izgubljeni, ako bodo naše misli majhne. Majhne misli, strahopetne misli, so bile tisto, kar je naredilo svet to, kar je danes. Naučiti se moramo velikih misli."

"Po tej vojni bosta dva velika naroda na svetu. Eden je ruski. Drugi je ameriški. Ruski narod je v resnici velik narod, zelo velik narod, in zelo genijalen narod. Rusi so bolj podobni nam kot kateri koli drug narod v Evropi, ne izvzemši Angležev. Priliko sem imel jih spoznati. Pri Rusih ni nič majhnega: oni pripadajo veliki zemlji, samobitni zemlji, in zelo bogati zemlji, nekam tako kot mi. So narod, ki mislijo v velikem stilu, in to je, kar je važno. Noben drug evropski narod ne misli v velikem stilu; za to so premajhni, in pred durmi imajo preveč sovražnih sosedov."

Kaj priporoča konservativen Anglež Poljakom glede Rusije

Iz informacijske službe Češkoslovaškega časniškega biroja v New Yorku posnemamo naslednji značilni citat: "Pisoč v nedeljskem 'Expressu' glede treh velikih sil in sveta, je dobro poznani konservativni komentator J. L. Garvin priporočil Poljakom, da naj sklenejo trajno prijateljstvo s Sovjetsko unijo, namesto da se udajejo pogubnim sanjam iz preteklosti, kako bodo držali ravnotežje sile med Berlinom in Moskvo."

"Čehi so odločeni," nadaljuje Garvin, "da dajo vzgled, o katerem je gotovo, da bo našel posnemalce pri več kot enem narodu v vzhodni Evropi. Oni so odločeni, da svojo usodo, ne glede na vse drugo, za vselej navežejo na Rusijo. Oni ne bodo nikdar pozabili, kaj se je zgodilo, ko je bila Moskva izključena. Zanje je en Monakovo dovolj. Strah pred komunistično nadvlado Evrope s silo orožja se jim napram temu zdi kot prizor iz pravljice."

NEWYORSKA PISMA

Piše Frank Kerže

ENO IN DRUGO

Kar nas živi danes v Ameriki, smo takorekoč stalno tukaj. Vsi ali do malega tako—smo prišli sem pred prvo svetovno vojno. Smo torej povprečno po trideset ali več let v Ameriki. In ne samo to: v Ameriki tudi mislimo ostati. Ne rečem, da ne pojde ta ali oni tje malo pogledat, če bo prilika in sredstva. Da bi pa ostali tam—je skoro izključeno. Kdor je enkrat živel v Ameriki toliko vrsto let, bi se težko privadil tam. Zakaj med razmerami obeh krajev je toliko razlike, da jo pojmi samo tak, ki je živel tukaj in tam. Ker smo v Ameriki, ker osta-

mo, da bo dobro in koristno za skorajšnjo zmago.

Ena je torej ta, da se moramo žrtvovati za našo domovino. Druga je pa ta, da se moramo boriti tudi za domovino mojega in tvojega naroda. Iz tega razvidite, da imamo tukaj dve obljigi: napraviti domovini tukaj v Ameriki in napram narodu tam, koder je njegova domovina.

Da je Amerika nekaj čisto drugega, kakor naša nekdanja stara domovina, o tem smo pričani vsi, ki smo tukaj. Če vemo to, je treba tudi vpoštevati pri vsem in vsakem delu, ki se tiče domovine tukaj in naroda tam. To se pravi: za nas tukaj je dobro to in to, ni pa rečeno s tem, da velja to pravilo tudi za narod tam. Narod tam ima čisto svoje posebno življenje, katerega poznamo vsi, ki smo od tam. To življenje se je rodilo tam, vzrastlo in razvilo se tam in je samo za tam. V Ameriki imamo nekaj drugega, kar se je rodilo tukaj, razvilo se tukaj in je samo za tukaj in ne za tam.

Zal, da se malo naših ljudi zaveda tega. Posledica je, da se vlačijo stvari, ki so za tukaj, tje in one od tam zopet sem, kar je ne samo odveč, ampak naravnost nezmiselnost, škodljivo in nevarno.

Poglejmo v praktično življenje. Mi v Ameriki imamo demokratično republiko in zadovoljni smo z njo. Zakaj ne? Kdor pozna ustavo naših držav, tisti ve, da je tako široko zasnovana, da se v okvirju te ustave izpelje vse, kar je dobrega na svetu.

Demokratična republika, kakor jo imamo mi in jo poznamo, je vsaj tako dobra, kakor najboljša, kar premore ta svet. Pač s tem ne trdim, da imamo vse, kakor bi bilo prav in dobro. Ni mamo in še dolgo ne bomo imeli. Ampak imamo možnost v okvirju te republike, da dobimo, kadar bo ljudstvo dovolj zrelo.

Ker ima torej ta naša republika, Združene države ameriške, vse, kar je potreba za nadaljnji razvoj in zraven tega še garancijo v sebi, kar bi se reklo: so te države dovolj velike, dovolj močne in dovolj zavarovane, da lahko grade svojo sedanost in bodočnost, nam ne preostaja drugega, kakor da branimo in podpiramo to, kar imamo. To je dovolj za nas.

To je važno, da povemo vsem tistim, ki mislijo, da je neke na svetu ena ali druga podlaga, ki je še boljša, kakor je naša. Je ni. Ne rečem: so drugje po svetu stvari, ki bi bile dobre tudi za nas. Ampak mi jih lahko vsak čas vzamemo in postavimo zraven teh, ki jih že imamo, ne da bi bilo treba kaj razdirati. Naši fundamenti—da povdarjam ponovno—so dovolj široki, da gre vse v nje, kar je kje dobrega na svetu.

To je torej ena stran našega dela in naših obljagij.

Zdaj pride pa druga stran—ona, ki velja za moj in tvoj narod, ki živi drugje. Ta narod nima v sebi tistega, kar ima Amerika: velikost, moč, in varnost od vseh strani. Vsiljevati temu narodu to, kar imamo tukaj, je čisto odveč, dokler mu ne zagotovimo varnost, garancije za bodočnost, mirni nacionalni in kulturni razvoj ne samo danes in jutri, ampak za vse dogledne čase.

Zdaj pa pride vprašanje: kje boš pa dobil to varnost za naš narod na drugi strani? Eni jo iščejo v federaciji, kakor jo imamo v Ameriki. To je pravilno in sam sem prepričan, da bi bila to idealna rešitev ne samo za naše, ampak za vse male narode in države v Evropi.

Toda predno bo prišlo do tega, bo še dosti vode preteklo po svetovnih strugah, minila

bodo ne deset, ampak stoletja, pa še ne vem, če bo kaj. Vzrok? Samo se to ne more začeti, s silo pa tudi ne gre. Evropski narodi so tako razvajeni, da se izgubljajo v malenkostih in tudi če bi jim dal kaj takega, bi ne obstajalo. Zakaj ne? Zato, ker prvo in poglavito vprašanje za evropske narode je: kako bom živel, kje bo zame košček kruha, del zemlje in hišica, da bom živel v nji. Telo zahteva vsak dan svoje in če ni—brate, potem postane to tako važna naloga, da se gre za življenje in smrt.

To vemo vsi in zraven tega tudi to, da je skoro ves svet zaprl vrata za naseljevanje. Ameriki—sevna in južna, imati toliko sveta in bogastva, da bi živelo lahko na stotine milijonov ljudi. Ampak jih ne marajo—pa si pomagaj. Zaprti za vse narode.

Če vemo to, bomo delali za svoj narod na drugi strani tako, kakor je praktično in izpeljivo.

Če ne gre s federacijo cele Evrope, menda ne pojde dosti tudi z federacijo posameznih delov. In ne preostane nam drugega, kakor delati na tem, da pride naš narod pod varstvo take države, ki je dovolj velika, dovolj močna in dovolj zasigurana glede bodočnosti. To je drugo najboljšo, zakaj zastoj iz vsake borbe za narod in njegove zemlje, če je vse skupaj od danes do jutri.

No, zdaj pridem pa na Sovjetsko Rusijo. Ta ima tako vse pogoje, kakor jih ima naša Amerika. Zraven tega je še bratska slovenska država, kar ni samo kaka vsakdanja fraza, ampak živo dejstvo, občuteno v duši vsakega Slovana—ravnost tistih seveda, ki so se prodali ali izgubili v kakih zmešanih teorijah.

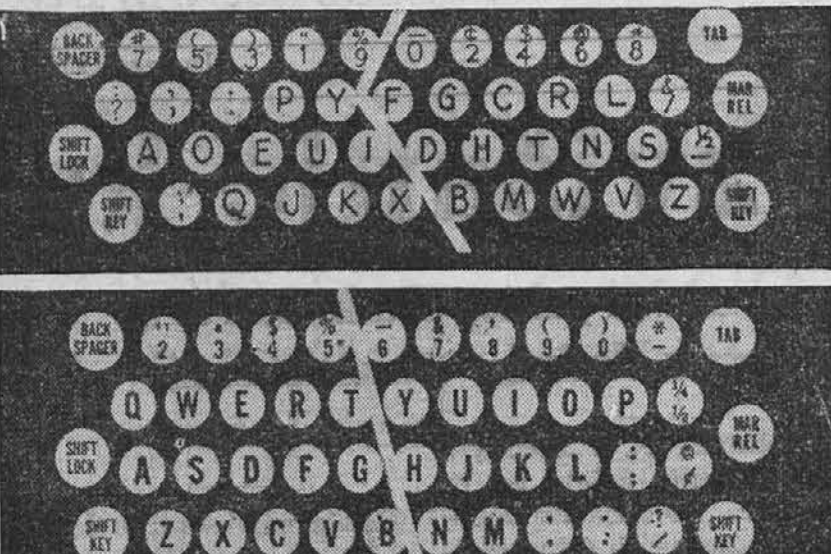
Slovenci in južni Slovani smo imeli vse različne vezi in bili smo člani vseh mogočih skupin. Danes vemo, da smo bili od vseh izkoriščani in teptani za vse, kar smo jim storili dobrega. Mi vemo, da smo z Nemci doigrali za vselej—torej na kake zveze z njimi ni misliti. Lahko so imeli vsi priliko, da pokažejo svojo poštenost. Izkazali so se skoro še slabše, ko Nemci. Torej z njimi smo tudi skozi.

Preostaja edino Rusija. In srečni smo lahko, zakaj to je prva prilika na svetu, da lahko pridemo z zvezo in pod okrilje največje in najvažnejše sile na svetu. Zakaj vedite, da nad Rusijo je ni. Z Rusijo v boju imamo zavezništvo pet proti eni v svojo korist v svetovnem boju, brez Rusije bi imela Amerika, Anglija in zavezništvo baš narobe: ena proti peti. Z drugimi besedami: Rusija premaguje Nemčijo, brez Rusije bi gotovo podlegli mi.

So ljudje na svetu, ki bi radi vse drugače. Ampak ne gre, dragi moji. Vzemimo, kar gre in kar je izpeljivo: za svoj narod v stari domovini zveza in pokroviteljstvo mogočnega Sovjetske Rusije. To bo zagotovilo našemu narodu razvoj, mir, bodočnost in—kruh. Zakaj vedite, da je poleg Amerike in Avstralije samo še Rusija, katera ima neizmerno ozemlje in prilike, da živi še stotine milijonov ljudi. S to zvezo z Rusijo se reši več kot eno vprašanje. In to je naš vse važno za naš narod tam in srečni smo lahko, da se imamo kam nasloniti. In posebno za nas Slovence je to največje važnosti. Če je naš narod v preteklosti nekako zmogel, da se je obdržal, bi v današnjih časih gotovo ne. Nemogoče, da bi milijon ali magari dva ali tri ali pet ali deset moglo, da živi v časih in razvoju, kakor ga imamo danes.

Če vemo vse to, bodimo hvaležni za prilike in ostanimo, kakor je prav: tukaj za nas, je Amerika, taka kakoršna je. Tukaj puščamo svoje dneve in svoja dela, moja in tvoja domovina je, zaslužiti, da ji dava vse, kar premoreva. Tam na drugi strani domovina našega naroda, naroda mojega in tvojega. Delajva na tem, da dobi ta narod, kar je mogoče za tam: čim več, in čim boljše. Večjega in boljšega ni za naš narod tam, kakor zveza in strnitev z MOGOČNO SOVJETSKO RUSIJO.

Nova ureditev tipk na pisalnem stroju

Mornariški častnik August Dvorak je iznašel novo razporedbo tipk na pisalnem stroju, o kateri se je dognalo, da omogoča večjo brzino pri rabi stroja ter daje desni roki več dela kot pa levi.

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago, Ill.

Slovensko ljudstvo sodi

Odkar so Slovenci v devetem stoletju izgubili svojo neodvisnost in svobodo, ko se je Karol Veliki polastil njihovega ozemlja, je bilo slovensko pravosodje vedno pod tujo oblastjo. Vsaka obsodba je bila izrečena v imenu tega ali onega tujeja "veličanstva," nobena pa ne v imenu ljudstva. Odkar pa so Slovenci pričeli osvobojevati svojo zemljo izpod nacifašističnega jarma in postavljati ljudske zastopnike na uradniška mesta, so vzeli tudi pravico pravosodja v svoje roke. Podrobnosti nam sicer še niso znane, nekoliko umevanja položaja pa vseeno lahko črpamo iz sledeče značilne vesti, ki so jo prinesli iz londonskega vira čikaški časopisi dne 27. oktobra:

V osvobojenem delu Slovenije je Ljudska osvobodilna vojska prejela tudi 22 "izdajalcev," izmed katerih je 17 bilo obsojenih na smrt radi zločinskega sodelovanja z osiščem. To se je zgodilo na slovenskem ljudskem sodišču (najbrž v Novem mestu), kjer je središče slovenskega protifašističnega sveta. Drugi so bili obsojeni v dosmrtno ječo, eden pa radi pomanjkljivih dokazov izpuščen. Sodili so jih baje dobro znani sodniki, ki veljajo za večake v pravu in uživajo veliko spoštovanje med ljudstvom. Vsak obtoženec je imel svojega odvetnika za zagovornika. (To bi dokazovalo, da se poslužujejo Slovenci demokratičnega procesa, vsled česar bi se pravilno sklepalo, da so sposobni upravljati vse posle, ki jih nalaga uprava kulturnega naroda.)

Med obsojenimi sta bila tudi Rudolf Marinčič, fašistom naklonjen policijski komisar v Ljubljani, in Fran Malovrh, ki je izdal na stotine Ljubljancem laškim oblastem, da so jih v procesu aretacije ubili, ali pa poslali v koncentracijska taborišča v Italijo. Oba sta priznala krivdo. Neki drugi obtoženec je izvršil samomor takoj po obsodbi.

Jetniki so bili obtoženi, da so ovadili na tisoče slovenskih rodoljubov, ki so se bojevali proti laški zasedbeni vojski okoli ležni za prilike in ostanimo, kakor je prav: tukaj za nas, je Amerika, taka kakoršna je. Tukaj puščamo svoje dneve in svoja dela, moja in tvoja domovina je, zaslužiti, da ji dava vse, kar premoreva.

Tam na drugi strani domovina našega naroda, naroda mojega in tvojega. Delajva na tem, da dobi ta narod, kar je mogoče za tam: čim več, in čim boljše. Večjega in boljšega ni za naš narod tam, kakor zveza in strnitev z MOGOČNO SOVJETSKO RUSIJO.

Ljubljane, ter pomagali Lahom

loviti in pobijati tiste bojevnikve.

Brzobjavke

Dne 17. oktobra je SANS poslal brzobjavne apele državnemu tajniku Hullu, aogleskemu zunanjemu tajniku Edenu in ruskemu komisarju zunanjih zadev Molotovu, ki sedaj konfirirajo v Moskvi. Enako je storil Združeni odbor jugoslovanskih Amerikancev. Opozarjalo se je na slovenske zahteve glede Primorja ter na nujno potrebo takojšnje odpmoči jugoslovanskim ljudskim borilcem.

Vse zadeve so bile že prej navedene v "spomenici," ki jo je SANS naslovil ruskemu komisarju za zunanje zadeve Molotovu dne 29. septembra; prepis je bil poslan sovjetskemu poslanstvu v Washingtonu. Spisana je bila v angleščini in prevedena na ruščino.

Poročila o nakupu vojnih vladnih obveznic

V tednu od 21. do 28. oktobra so nam poslale poročila o nakupu vojnih vladnih obveznic sledeče podružnice:

Štev. 21 SANS, Cleveland, O., \$60,000.00; štev. 83 SANS, Walsenburg, Colo., \$80,000.00 (uključivši vse tamošnje Jugoslovane); štev. 11 SANS, Ambridge, Pa., \$2,650.00; štev. 8 SANS, West Newton, Pa., \$2,000.00; štev. 65 SANS, Worcester, N. Y., \$6,000.00; štev. 31 SANS, Pueblo, Colo., \$100,000.00 (v celoti).

Naše gibanje

V času od 21. do 28. oktobra se nam je prijavila nova podružnica štev. 95 SANS, Pueblo, CO., nastala iz dr. štev. 16 ZSZ.

V isti dobi so poslale v ta urad svoje prispevke sledeče podružnice: štev. 17, Uniontown, Pa., 19.50; štev. 23 SANS, St. Louis, Mo., \$13.50; štev. 29 SANS, Fredericktown, Pa., \$10; štev. 40 SANS, Kemmerer, Wyo., \$9.00; štev. 83 SANS, Walsenburg, Colo., \$5.00.

Prijatelj našega gibanja Jerry Hafner iz New Smyrna Beacha, Fla., je nam poslal poleg lepega pisma tudi \$58.00, ki jih je nabral med tamošnjimi rojaki za SANS.

Dr. štev. 15 ABZ v Pueblu, Colo., se je spomnilo naše organizacije z desetimi dolarji.

Shodi, seje, sestanki in prireditve

Zadnja seja podružnice štev. 2 SANS v Chicagu je bila prav dobro obiskana in po njenem zaključku se je razvila prav lepa domača zabava med članstvom. Ta podružnica bo priredila, kakor je bilo že poročano, v soboto dne 20. novembra zvečer v Fleinerjevi dvorani na 1638 N. Halsted St. veliko veselico za SANS. Priprave za to prireditev so že v polnem teku. Vstopnice prodajajo podružnič-

ni člani in članice po 50c. Na tej veselici bo zapel nekaj pesmi podružnični član in dobro znani tenorist Tomaž Cukale. Za ples bo igral slovenski orkester Gradišek-Omerza. Upati je, da se te veselice udeležijo veliko število naših ljudi s severne, južne in zapadne strani čikaškega mesta.

Federacija društev SNPJ v zapadni Pennsylvaniji misli prirediti javni shod skupaj z našimi podružnicami in postojankami JPO-SS zapadne Pennsylvanije v Slovenskem domu v Pittsburghu, Pa., na dan 23. januarja 1944. Na ta shod so povabili našega predsednika Etbina Kristana za glavnega govornika.

Seja Združenega odbora jugoslovanskih Amerikancev se vrši dne 13. novembra v Pittsburghu, Pa.

Seja našega izvrševalnega odbora bo dne 14. novembra v Clevelandu, O. Ker se ima izvršiti javni shod, pri katerem bodo sodelovale vse tamošnje naše podružnice, isti dan, se ga bodo člani našega odbora, ki bodo tamkaj na odborovem zborovanju, kajpak tudi udeležili in nekateri izmed njih nastopili kot govorniki na njem.

Priporočena revija

Članstvu Sansovih podružnic priporočamo, naj seže po reviji "Free World" za mesec november. V tej je poleg drugega zanimivega čtiva tudi pogovornje, v katerega posegajo Adamič, Kosanovič, Salvemini in drugi. To čtivo je najti v reviji pod naslovom "Round Table" in pogovor se suče okoli balkanskih zadev. Revija se dobi za 40c.

Na obisku pri vojnih ujetnikih

Piše Frances Wolf

Rekel je, da je cesta nova in še mehka, ter da ne sme z busom tam voziti. Dopol vedal nam je po kateri cesti naj gremo in kje se naj obrnemo na desno, kjer se bomo vsedli na čakajočo "jeep," s katerim bomo šli naprej. Sedaj so začeli biti naši križi in težave. Roke polne paketov, tisto marelo smo morale držati nad seboj, ker je še vedno deževalo, cesta pa zelo mehka. Ali šli smo, Italijani pred nami, midve za njimi. Meni se je zdelo, da smo hodili več ko eno miljo, ko vidimo, da nas res čaka "jeep." Skobacali smo se notri. Vojak je ugovarjal, da nas je preveč, a mi ga nismo niti poslušali. Tako smo se zopet peljali precej daleč, ko nas voznik zapelje pred neko čitalnico in nam veli iti notri. Stopnišči notri vidimo zelo lepo taborišče. Lepi sedeži so bili ob straneh in po sredi.

Prišel je gospod oskrbnik vojakov, poročnik McCormick, ki je pričel nas karati, ker smo prišli pozno. Rekel je, da bi morali biti tu že ob 9.30 uri. Italijani so pa šli proti njemu, da je naša krivda. On pa nazaj ni naša krivda. On pa nazaj, da je naša krivda ne njegova, če smo zamudili. Ampak Italijani mu niso bili niti ene čisto. Kot pa nam mogle razvideti, je on take vrste mož. Bilo mu je zelo težko, ker bomo mi danes prikrajšani na obisku. Ta oficir ima zlato srce.

Obiski pri vojnikih trajajo od 9.30 do 11.45 zjutraj. Mislija sem, da bodo naše fante pripeljali semkaj, pa sem se zopet motila. Nas je pozval, da naj se vsedemo in poslušamo, kaj smo hitro storili. Takoj je začel pridigati. Cenjene čitatelje opozarjam, da si dobro zapomnijo, kaj je nam tolmačil, še pa posebno one, kateri nameravajo v bodoče obiskati ujetnike. (Daje prihodnje)

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA

Inkorporirana dne 27. junija, 1938.

GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO

GLAVNI ODBOR PROGRESIVNIH SLOVENK
New Supreme Board Members of Prog. Slovenke
1942-1945

PREDSEDNICA: Paula Klinc

PODPREDSEDNICA: Agnes Zalokar

TAJNICA: Josie Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave.

BLAGAJNICA: Cecelia Subelj

ZAPISNIKARICA: Danica Hrvatini

NADZORNICE: Mary Zakrajsek, Augusta

Franceskin, Vera Candon.

PROSVETNI ODBOR: Nezika Kalan, Frances

Gorshe, Marion Candon.

UREDNIKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, O.

Potrskajmo še drugod!

imamo danes dovolj v naši sredi.

Marsikdo, ki morda drugače ni osebno aktiven v našem delokrogu, bi bil pripravljen nuditi svoj nasvet, svoj vpliv in nekaj svojega časa taki velikopotezni in plemeniti akciji. Imamo namreč mnogo mladih Slovencev in Slovenk, ki imajo vplivna mesta in službe širom Clevelanda, ki bi v enakem slučaju lahko veliko pomagali in nam odprli vrata v marsikak urad, k vodstvu marsikake tovarne!

Gotovo bi bili s tako kampanjo zvezani precejšnji stroški. Najbrže bi bila potrebna kaka večja kampanjska kasa v enem ali drugem mestnem hotelu, to pa radi potrebne publicitete, kajti če hočemo izvesti nekaj, kar naj obseže vse mesto, mora imeti tudi svoj glavni stan, oziroma središče tam, kjer so obrnjene oči mesta Clevelanda, namreč v "downtownu". Imeti bi morali kampanjskega voditelja in število njemu podrejenih kapitanov ali "captains" in sploh dobiti navodila in nasvete od skupin, ki so že imele slične kampanje.

Mogoče boste rekli, da je kaj enakega za nas nemogoče izvesti, toda naše prepričanje je, da trdna volja in navdušenje najdeta pota in sredstva za marsikaj, kar je navidezno nemogoče.

Eno je gotovo, da če se vodstvo Jugoslovanske pomožne organizacije zavzame za kaj enakega, bo naše slovensko žensktvo, neoziraje se na versko ali politično prepričanje pripravljeno sodelovati in pomagati do skrajnosti. Sigurni smo pa tudi, da bi bili deležni podpore in sodelovanja bodisi pri publiciteti ali dejansko vsepovsodi širom mesta, kjerkoli bi potrkali.

Torej poskusimo, potrkajmo še drugod!

Sončni kotiček...

(Prispeva Gusti Zupančičeva)

Gotovo so naše Slovenke letos napravile veliko konzerv. Sicer je danes večina gospodinjavajena tega dela, toda bilo jih je gotovo tudi dosti, ki so se tega posla letos prvič lotile. Zato se je primerilo brez dvoma dokaj nesreč.

Konserviranje je namreč zelo nevarno, ako ne vemo vseh pravil, zlasti pa ako se kuha konzerve v pečici (oven). Ravno v moji bližini so se zgodile v enem mesecu dve nesreči pri konserviranju. Prva gospodinja, ki je Slovenka, na srečo, ni utrpela telesnih poškodb, razen groznega strahu in da je peč nerabna vsled strašne razstrelbe. V drugem slučaju je bila žena bolj nesrečna; živi namreč na moji cesti in jo tudi dobro poznam. Ona je bilo opečena in obrezana od koščkov stekla po obrazu, rokah in prsih. Prvo pomoč je dobila doma, potem pa so jo z ambulanco prepeljali v bolnišnico.

V obeh slučajih sta gospodinjni pripravljali fižol.

Sedaj je čas obrezati vrtnice, toda ne vrzite proč obrezkov, pač pa jih vtaknite v zemljo in povežite nanje velike kozarce ali kaj podobnega in prihodnje leto vam bodo cvetele lepe vrtnice (gavtrože). Edino kar je treba paziti, da je zemlja vedno vlažna. To je vse. Te kozarce ali steklenice pustite na njih do konca meseca maja. Na ta način se pride do lepega vrta prav lahko in poceni.

Sedaj, ko se nam bliža zima, bomo gotovo kmalu čitale, kako se kaj imajo farmarji v Wisconsinu. Pisanje Ane Primc me je zelo zanimalo. Upam, da bo zopet kmalu našla čas za pisanje.

Krožki poročajo...

Gibanje krožka št. 1

Naša seja v oktobru je bila še precej dobro obiskana. Članice se zelo zanimajo za napredek organizacije. So marljive in pridne ter gredo radevolje pomagati kjerkoli jih potrebujejo. Za pomoč na prireditvi Jugoslovanskega Relifa, 24. oktobra se jih je odzvalo zelo lepo število.

Ker hočemo na vsak način pomagati do naše zmage, smo sklenile, da bomo kupile zopet en vojni bond v vsoti \$100.00. In seveda je vsaka v svojem srcu želela, da bi kaj kmalu prenehala do človeško klanje in bi se vsi narodi sveta združili v prijateljstvu. Takrat naj bi prišla tudi delavčeva družina do poštenega življenja in do svojega kosa kruha, kar delavcu tudi pripada — saj grži na svojih ramah ves svet.

Prav lepo se zahvalimo našim radodarnim članicam za darove v krožkovo blagajno in sicer: Mrs. Rosie Sanabor \$1,00; Mrs. F. Globočnik \$1,00, in naši Trisi Gorjanc iz farme S. N. P. J. za \$2,00, ki mi je izročila dar še v mesecu septembru.

Bolni imamo spet dve članici, namreč Mrs. Josie Zafred, ki je bila na operaciji in Mrs. Anno Zele, ki si je zlomila roko. Dragi članici, me vama želimo skrajšanje okrevanje in da bi vaju spet kmalu videle na naših sejah, kjer sta bili vedno aktivni. Ponovno apeliram na naše rojakinje: Pridružite se nam, pristopite v našo organizacijo — Progressive Slovenke Amerike. Pridite na našo mesečno sejo, ki se vrši vsak prvi torek v mesecu ob 8. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. v spodnji dvorani.

Vas prav prijazno pozdravljam!

Frances Wolf, taj. krož. št. 1.

Euclid je zopet tu!

Minulo je že par mesecev, odkar sem zadnjič poročala o delovanju našega krožka št. 3, zato hočem sedaj poseči nazaj do semnja. Ta se nam je vsestransko dobro obnesel. Članice, kramarice so nanesele skupaj toliko peciva, da se je velika miza kar šibila pod težo potic, krofov in raznega drugega peciva, med tem tudi pleteni kolač. Prav lepo so se postavile naše pekari-

ce, ki so večinoma prineseno pecivo tudi darovale krožku.

Nas vse je pa prav pošteno iznenadila Mary Medveškova s svojimi "afrikanskimi ptiči", kateri so prinesli lepo vsoto \$15.15. Bile so to navadne kokoške, katere je tako izvrstno pobarvala, da na prvi pogled ni bilo mogoče reči, da niso v resnici to, kar je trdila Medveškova, namreč, da jih je poslal iz Afrike neki vojak. Danes nesejo "zlata jajca" pri članici Lavretič, ki jih je s ponosom odnesla domov.

Dalje je prinesla Medveškova tudi čebule in česna. Le škoda, da je letos slaba letina za te pridelke, ki so bili prodani na dražbi. Mojemu vabilu sta se zopet odzvala g. in ga. Česen. Bila sta v skrbeh za ta žlahtni sad in se zato udeležila osebno. Ančka, kot jo jaz kličem, je zelo dobra razpečevalka listkov. Kar na mestu jih je prodala za \$15.00 v korist SANSa.

Našemu krožku je podarila steklenico "žgane vode", za kar se ji prav lepo zahvalimo. Povedala mi je tudi, da bo kmalu zopet postala naša članica in to kakor hitro bo dograjena hiša, katero sta si dala zidati v bližini Društvenega doma.

Izgubile smo zopet eno članico, Katarino Badalik. Bila je dobra članica ter zelo prijazna, vedno smehljajočega obraza. Njenega pogreba se je udeležilo veliko število članic. Avto je dala in vozila članica Starina iz 200 ceste ter se izrazila, da bo tudi v bodoče v enakem slučaju članicam na poslugi. Glavna predsednica, Pavla Klinc nam je po našem običaju zopet preskrbela rdečih nageljnov, katere smo položile na krsto pokojnice.

Dne 22. oktobra je prišla iz bolnišnice, kjer je prestala težko operacijo naša članica Mary Hegler. Želimo ji hitrega okrevanja!

Naša predsednica Frances Gorjanc je pripeljala na zadnjo sejo novo članico in vpisala tri druge. V imenu krožka vam kličem: Dobrodošle v našo sredo!

Sklenile smo, da si bomo letos zopet izmenjavale božična darila v vsoti \$1.00. Ta članska seja in zabava se bo vršila 12. decembra. Da naš krožek tako lepo uspeva je pač pripisovati temu ker imamo dobre in aktivne članice in odbornice, kot so predsednica Gorjanc in tajnica in blagajničarka Mary Ster. Te so vedno na delu za povečanje krožka. Z njima vred imam kajpada v mislih vse članice, ki ste že večkrat dokazale svoj vnemo in požrtvovalnost najbolj pa na zadnjem semnju, ker ste toliko žrtvoval v teh "racijoniranih" časih.

Hvala našim obiskovalcem ter pozdrav od članic krožka št. 3!

Še eno poročilo od krožka št. 1.

Ste-li čitale v novicah, koliko mesa in surovega masla je v nevarnosti, da se pokvari po zalogah, ker nam je O. P. A. naložil tako visoko število kuponov, oziroma točk, da gospodinje ne moremo kupiti ne masla, ne mesa?

Ali ne bi bilo to še več, kot smrtni greh, ako je greh? — Kolikor časa so nam pravili, da gre vse to za naše vojake, smo vse rade malo "poskimpale", kadar pa pride v javnost, da se bo tu in tam pokvarilo toliko in toliko ton surovega masla in mesa, te pa kar nekaj piči in postaneš zelo jezen. (Prav možno je, da je nevarnost, da se kje kaj pokvari, kajti v deželi, kjer je bilo do te vojne vse nadzorovano, ko ni imel vzlic štatistikam, ki so navadno površne, nihče jasnega pojma koliko in kaj se producira, bodisi v hrani ali čem drugem, je vspričo nenadnih in velikih sprememb in potrebe, vse nekako na hitro spraviti pod kontrolo, na-

(Nadaljevanje na 4. strani)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je umrl moj ljubljeni soprog

FRANK JERELE

Zatisnil je svoje blage oči po tri mesečni mučni bolezni, dne 29. septembra. Pogreb se je vršil dne 2. oktobra iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda na Lakeview pokopališče, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil rojen dne 11. septembra, 1884 leta v vasi Karličce pri Kostanjevici na Dolenjskem.

V dolžnost si štejem, da se tem potom iskreno zahvalim vsem onim, ki so položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti. Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. Joseph Pinculich, Mentor, O., Mr. in Mrs. Anton Adam, Mrs. Jennie Pekol in hčerke, Mr. in Mrs. Charles Kutnar, Mr. Martin Zorko, Mentor, O., Mr. Pete Winter, Mr. Emil Winter, American Stove Company, sodelavci pri American Stove Company, Aircraft Div., The Industrial Workers of the World, Boys and Girls of H. & R., sosedje: Mr. in Mrs. F. Kastelec, Mr. in Mrs. John Možina, Mr. in Mrs. John Dermastja, Mr. in Mrs. John Nose, Mr. in Mrs. Edward Leskovec, Mr. in Mrs. Anton Cvetko, Mr. in Mrs. Paul Dackar, Mr. in Mrs. Rudy Nosse, Mr. in Mrs. J. Clapač, Mr. in Mrs. Albert Murki, Mr. in Mrs. Malinar, Mr. in Mrs. John Modic, Mrs. Zallar, Mrs. Louise Ogrinc, Mr. Polde Sever, Mr. in Mrs. Frank Murki, Mr. in Mrs. Joseph Romenc.

Dalje srčna hvala vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir njegovi duši. Hvala sledečim: Mrs. Pekol in hčerkam, Mrs. Pečnik in družini, Mrs. Frank Pucel, Mr. in Mrs. Pinculich, Mrs. Antonia Jevnikar, Mr. in Mrs. Bencina, Mrs. Zallar in družina, Mr. in Mrs. Joseph Satkovic in družina, Mr. in Mrs. Bertuzzi, Mr. in Mrs. Louis Stopar, Mrs. Rose Paulich, Mr. Louis Ogrinc in družini, Mr. Frank Prevec, Mr. John Centrik in vsem sosedom ter Mr. in Mrs. Potocnik, Shawnee Ave.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi oni dragi prijatelji, ki so dali svoje automobile brezplačno v poslugi za spremstvo pri pogrebu in sicer sledeči: Mr. Edward Pečnik, Mr. Anton Adam, Mr. Michael Pinculich, Mr. Rudy Nosse, Mr. Martin Zorko, Mr. John Allison.

Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika, ko je ležal na mrtvaškemu odru in vsem onim, ki so ga sprejmlili na njegovih zadnji zemeljski poti na pokopališče. Zahvalo naj sprejmejo tudi pogrebci, ki so nosili krsto in sicer: Mr. Anton Cvetko, Mr. Anton Golc, Mr. Anton Adam, Mr. Edward Leskovec, Mr. Albert Kokel, Mr. John Allison.

Prav posebno zahvalo naj sprejmejo Mrs. Frances Modic, Mr. in Mrs. Anton Adam, in Mrs. Zallar za vso veliko pomoč in tolažbo v dneh bolezni in smrti. Zahvalo naj sprejme Mr. John Pezon, ki je dal svojo kri v pomoč pokojniku.

Najlepša hvala pogrebne mušice zavodu Joseph Zele in sinovi za vzorno urejen pogreb in res najboljšo vsestransko poslugi, ter ga vsem priporočam v enakih slučajih.

Ako se je izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način pomagali ali prispeval, prosim oprostjenja in mu izrekam najlepšo zahvalo.

Ti, ljubljeni soprog, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Odšel si tja, kjer ni trpljenja. V mojih očeh pa so solze in v srcu žalost, vsaj si bil tako dober, tako blag. Spominjala se Te bom vedno z ljubeznijo v mojemu srcu, dokler bo utripalo.

Zalujoča soproga

ROZI
V starem kraju zapušča brate in sestre, v Mentor, O., pa bratranca.

Cleveland, Ohio, dne 4. novembra, 1943.

DOLG

Povest

CIRIL DREKONJA

(Nadaljevanje)

"Kaj hočeš, opravi, opravi, ki," je odgovoril došlec z nizkim močnim glasom.

Pivci so se odmaknili in so naredili Zagričarju prostor na klopi nasproti Dragarju. Sedel je. Popravljal si je brke, položil težke pesti na mizo ter dejal:

"Prinesi četr!"
"Kaj na svoje boš pil?" so se začudili pivci. Dragar je velel: "Andrea, prinesi kozarec!"

Košan je segel po steklenico in nali.

"Pa ga pijmo!" je rekel Zagričar, trčil narahlo s kozarcem ob mizo in ga nato nesel k ustom. Isto so storili ostali.

Pod stropom je gorela luč, sijala je medlo po izbi. Sence pivcev so se ertale na steni in kazale spačene pošasti. Ura na steni je tiktakala; njeni kazalci so se pomikali že v pozno noč. Miza je ječala pod komolci; med kozarci so ležale mlake razlitega vina.

Pivci so bili čimdalje bolj šumni. Besede so jim šle na prepir. Pijačo sta naročala Dragar in Zagričar.

Pivec se je oglašil: "V teži smo se menili poprej. Kaj praviš, Zagričar, ali ovajaš Dragarja?"

"Nikdar se nisem ponašal s tem, kar imam", je malomarno odgovoril Zagričar.

"Ha", se je zarežal Dragar, "ne tebe in ne Jermola se ne bojim! Moja teža ni le doma, ampak tudi drugod."

Takrat je pomenljivo pogledal na Košana in se zopet zarežal:

"Ha!"
Zagričar je zamahnil z roko, se obrnil v stran ter dejal: "Ne bodimo trapasti!"

"Ne omagaš ga, zato tako govoriš", se je zopet oglašil eden izmed pivcev. Zagričar je zamahnil še enkrat z roko in molčal.

"Zakaj se pa nisi zopet oženil, Dragar?" je sprožil nekde vprašanje.

"Saj res, tako v letih še nisi in rediti bi jo tudi mogel s čim", je dostavil drugi.

"Ha, čas se že najde, saj tako ko delo se ne ponavlja vsak dan."

Naznanilo ženam in dekletom

Sporočamo vam ženam in dekletom, da smo dobili veliko izbero lepih volnenih suknj. Žene, ki delate po tovarnah, pridite po toplo suknjo, dokler je zaloga velika. Gotovo rabite topel jopič, hlače, rokavice, nogavice, obleko, klobuk, babuške, gorko odejo, plahte, kurtke, vzglavnike, rjuhe in vse, kar potrebujete dobite pri nas. Imamo tudi veliko zalogo moškega spodnjega perila, moške jopiče, srajce, kravate, nogavice, itd. Vse, kar potrebujete za otroke, spodnjo in gornjo opravo, suknje, snow-suits, itd. dobite v naši trgovini.

Priporočamo se za naklonjenost.

ANZLOVAR'S

Vogal E. 62 St. in St. Clair

KDO JE ČETRTI KANDIDAT ZA ŽUPANA

(Piše Wm. J. Kennick)

Do danes je bila še vedno skrivnost kdo je tista kobila, ki je kandidirala proti županu Lauschetu. Ampak ko je bila javnost obveščena, da je Kovacič dobil 2000 več glasov za councilmana kot kandidat Ameriške Domovine, in ko se vidi, da A. D. še vedno stavi svoj denar na svoje lastne kandidate, torej mora biti jasno, da je tista kobila, ki "še rona", sam Jaka Debevec! Resnica je pa tudi, da je Kennicku kobila odjedla glasove, kajti kobila je zelo požrešna!

—Oglas

Dragar je molčal. Pijano, ostrašeno je gledal po pivcih. Njegove oči so iskale pomoči.

Zagričar je vstal in stopil v stran. Segel je v žep, srebreno je zavzeleno na sosednji mizi; nato je odprl vrata ter je odšel, ne da bi rekel besedo.

Naslednje dni so pripovedale vaške ženske, da je Zagričar spodil ono noč, ko se je vrnil s semnja, vso družino iz hiše in da je žena komaj ušla polenom; drugi dan pa da je sam prišel po njo in po otroke k sosedu, kamor so se bili zatekli.

VIII

Lahek žvižg v zgodnjem večeru, ko so bila Košanova okna še razsvetljena, je naznanil Nanici, da pride Feliks v vas.

Dekle je stalo pri ognjišču, pomivalo je posodo. Postalo je za trenutek, prisluhnilo, nato se je ozrlo naokoli, da se prepriča, ali ni nikogar, ki bi bil ujel glas. — Nanica je pomivala dalje. Posoda je ropotala, roka je hitela. Na obraz ji je vzplala ob žvižgu lahka rdečica, ki ni hotela več izginiti. Dokončala je delo, zagrebala žerjavico v pepel, nato je postala še nekaj časa pri ognjišču. Medel soj luči, ki je razsvetljeval črne stene, ji je begal v lahkih utripih po obrazu, podajal se je in zopet padal.

"Spat grem", je zaklicala v izbo. Stopila je pred hišo, se ustavila, prisluhovala. Iz izbe je čula pogovor, drugod je bilo vse tiho. Pričakovala je, da se zga-ne v temi korak, da se ji približa senca; čakala je zaman. Po prstih je odšla po stopnicah, odprla na lahko vrata in jih zopet zaprla. V sobi je stopila k oknu, prisluhnila glavo na šipo; zopet je čakala.

Minute so potekale, pretekla je ura. V izbi je luč med tem že ugasnila, tudi besede so utihnile. Nestrpo se je prestopila na nogi. Čas ni hotel naprej. Zopet je odbila ura. Srce je tolklo glasno, dihala je teže, lica so pekla; borila se je s strahom in s pričakovanjem.

Minute so potekale, pretekla je ura. V izbi je luč med tem že ugasnila, tudi besede so utihnile. Nestrpo se je prestopila na nogi. Čas ni hotel naprej. Zopet je odbila ura. Srce je tolklo glasno, dihala je teže, lica so pekla; borila se je s strahom in s pričakovanjem.

Minute so potekale, pretekla je ura. V izbi je luč med tem že ugasnila, tudi besede so utihnile. Nestrpo se je prestopila na nogi. Čas ni hotel naprej. Zopet je odbila ura. Srce je tolklo glasno, dihala je teže, lica so pekla; borila se je s strahom in s pričakovanjem.

(Dalje prihodnje)

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

(Nadaljevanje s 3. strani)

pravljenih brez dvoma veliko pogreškov in napak. Izvzeto tudi ni, da so marsikje nezmožni uradniki.

Dalje tudi vojaške in druge oblasti ne vidijo v bodočnost, ne vedo, koliko ladij z živem potopljenih. Vspricho tega se pripravijo na vse eventualne možnosti in torej ni izvzeto, da so računili na večje zahteve po mesu in maslu od strani vojaštva, nego so aktualno nastale in tako se primerijo stvari, ki niso zaželjive. — Op. urednice).

Tukaj bom navedla primer. V družini je bolnik, morda bolan na želodcu. Zdravniški navsveti so: Vsa hrana naj bo pripravljena s surovim maslom. Imamo seveda denar, — nimamo pa dovolj kuponov, da bi ga mogli kupiti. (V tem slučaju, kolikor je nam znano, dobi bolnik lahko od zdravnika pisano priporočilo, s katerim se izda potem pri lokalnem Ration Boardu potrebnih nadaljnjih kuponov, oziroma nakupni certifikat. To velja bodisi za sladkor, meso, maslo, kakor tudi za izreden gasolin za obiske k zdravniku, kjer ni drugih prevoznih sredstev. — Op. ured.)

Sedaj je O. P. A. poskočil samo pri surovem maslu za osem točk, torej moramo dati 16 pointov za en funt masla. To je celotensko število točk za eno osebo. Torej moraš enostavno prekrizati zdravniški nasvet.

Ako bi ga v resnici ne bilo, je kaj drugega, ali če se kvari v kakem skladišču in konec jemlje, je zopet kaj drugega.

O tem bi morale me gospodinjne ukrepati ter se pritožiti na pristojno mesto. Ako imamo polno moč za apelirati za eno ali drugo stvar, bi se morale zavzeti tudi za kaj takega. Ali ne mislite? — Me smo vedno pripravljene sodelovati do svoje meje. Saj smo pridne in pomagamo rade vseh. Naložili so nam vsakovrstna dela in vse izvršujemo s polno paro. Zelimo samo to, da se vrši vse pravično, zmožno in pošteno.

Ko vprašaš sosedo, kaj bomo danes kuhali je odgovor: ko-

koš! Oh boy! Kokošji gulaž, kokoš s smetano, kokoš v juhi, kokoš v rižu, kokoš v ajmohtu tako, da ti koncem tedna kokoš kar iz grla gleda. Ali ni res? Ako hočeš kupiti olje, surovo maslo, sira, mesa za "lunč" kondensirano mleko, masti, ti ne preostaja drugega, da imaš drugo nedeljo zopet pohane kokoši.

Pa dovolj o tem. Prosim vas, čitajte L. Adamičovo revijo "Jugoslavia". V zadnji številki od dne 6. avgusta, 1943 je zelo zanimiv članek, katerega bi moral čitati sleherni Slovenec in Slovenka. "The New Leaders in Slovenia", by Louis Adamič. — Ako ne morete same čitati, dajte svojim otrokom, naj vam prečitajo na glas. V tem članku nam Adamič predstavlja dva borca, pošteni, Boris Kidrička in Josip Vidmarja. V tej reviji je dokaj podučljivih stvari za nas, ki se še učimo. Torej čitajte redno revijo "Yugoslavia".

Najlepše pozdrave pošiljam vsem čitateljem Enakopravnosti iz daljne Afrike Lojze Elovvar. Pravi, da je že sam podoben Afrikancem. Priobčam vam tudi vsebino pisma, katero nam piše Ivan Kokošar iz Camp Atterbury, Ind.

Spoštovana gospa! Dvušeno se vam zahvaljujem za vaš dar cigaret. Rad bi vam več pisal, ali mi papirja primanjkuje. Sprejmite dosti pozdravov in vsi Vaši, v imenu vseh nas,

Ivan Kokosar,
5 W 1 — 4538 Prisoner of War Co. 7,
Camp Atterbury, U.S.A.
Zdravo!
E. Coff,
poročevalka kr. št. 1.

CLEVELAND ORCHESTRA
Erich Leinsdorf, dirigent
SEVERANCE četrtak, 6. nov., 8:30
DVRANA sobota, 6. nov., 8:30
HELEN TRAUBEL, soprano
Ves program Wagnerjev del.
v Severance dvorani CE. 7300

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

Za delavce

MOŠKI

da bi pomagal v TOVARNISKI KUHINJI
Plača od ure
CLEVELAND CAP SCREW CO.
2921 E. 79 St.

PRIPRAVNI MOŠKI za RESTAVRACIJSKO DELO
Izkušnja ni potrebna
Preiščite to priliko
Zglasite se pri
Fred Schilforth

Cleveland Pneumatic Aerol
20001 EUCLID AVE.

Mali oglasi

ZA SKLEPNIH MIŠIČAH PITAЈTE
PAIN-EXPELLER
Od 1867 god...
Zanesljiv liniment familiji

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih postojih in domovih. Brezplačni proračun.
Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Zelim kupiti

hišo s 5 ali 6 sobami, vse v prvem nadstropju; ali dvo-nadstropno hišo s 10 sobami. Mora biti v dobrem stanju. Med E. 185. cesto in 210. cesto. Plačam v gotovini. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče IV. 4499.

Čedno opremljeno

sobo se odda v najem enemu ali dvema dekletoma. Vpraša se na 1144 Norwood Rd., ali pa pokličite HE. 2783.

V najem

se odda stanovanje s 5 sobami, "fire-place," fornez in kopalnica. Najemnina \$35 mesečno. Poizve se na 672 E. 152 St.

SOUND SYSTEM INDOOR OR OUTDOOR
Posebni popust za društva
B. J. Radio Service
1363 E. 45 St. — Hend. 3028

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic
GOSTILNA
6702 St. Clair Ave.

Prijazno vabimo prijatelje in znanca, da posetijo našo gostilno, kjer bomo ob vsaki priliki postregli z dobro pivo, žganjem in vinom ter okusnim prigrizkom. Vsak petek in soboto večer je na razpolago fina godba za zabavo.

PILES GET SPEEDY RELIEF FROM ITCH AND BURN
THEN WALK AND SIT IN COMFORT
Use Poslam—the CONCENTRATED ointment—as thousands have. The oily base HOLDS Poslam's medication on the smarting skin to cool and soothe that agonizing itch and burn. Sold from coast to coast for 35 years. Ask your doctor. Only 50c, all drug stores.

Acid Indigestion
Relieved in 5 minutes or double your money back
When excess stomach acid causes painful, soothing gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—medicines like those in Bell's Tablets. No laxative. Bell's brings comfort in a 15 or double your money back on return of bottle to us. 25c at all drug stores.

Za delavce

ORAMBNA TOVARNA BO OTVORILA NOVO RESTAVRACIJO ZA DELAVCE
Dobro dela so še na razpolago za

moške in ženske

Dobra plača od ure; dobri obedni, in uniforme. NE ODLAŠAJTE
Zglasite se pri
Fred Schilforth

Cleveland Pneumatic Aerol
20001 EUCLID AVE.

Ženska

za KUHARICO 2 šift
Nova moderna oprema
Plača od ure

CLEVELAND CAP SCREW CO.
2921 E. 79 St.

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za splošna tovarniška dela
6 dni v tednu
48 ur dela v teden
Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.
Nobene starostne omejitve, ste fizično sposobni za delo, ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

ISČE SE POMOČNIKE KOVASKE POMOČNIKE SHEAR POMOČNIKE

tudi
ROUGH BRUSACE DIE POLISHERS

Plača od ure poleg "overtime"
STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 E. 64 St.

Buy a Bond and Build a BATTLESHIP

OSKRBNICE
Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv.
šest večerov na teden
DOWNTOWN:
750 Huron Rd. ali
700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEEN
Delni čas:
1424 Argonne Rd.,
South Euclid
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEEN
Delni čas:
1588 Wayne Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEEN
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavite
EMPLOYMENT OFFICE
ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno
razen ob nedeljah
Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

The May Co.'s pritličje ZIMSKE SUKNJE

Vse volnene!

Privlačne
ZIMSKE SUKNJE S KOŽUHOVINO
39.75

Sledeče kožuhovine za okraske:

- American Kit Fox
- Mink-Dyed Squirrel
- Skunk-Dyed Opossum
- Vicuna Shawl
- Raccoon

Krasni stili, da se životu lepo prilagodijo! "Bump" ali "shawl" stili obratniki! Posebna podlaga za snotrj za zelo mrzlo vreme! Mere 12 do 20, 38 do 44 za dekleta in žene.

The May Co. pritličje

Krasne!

Mouton-Dyed Lamb
SUKNJE IZ KOŽUHOVINE
\$88

Tople, praktične, trajne! Lepi "Johnny" obratniki... popularna široka krila! Nosiljo boste za praznično nošo... za šolo... k nogometnim igram... in za vsako priliko tekom zime! Mere 12 do 18 za ženske in dekleta.

Vprašajte o naših posebnih načrtih za odplačevanje! Mahjno predplačilo zadostuje, da se shrani suknjo v "Will Call" —Shranitev BREZPLAČNA!

The May Co. pritličje